

Kánikula

ÍGY VISELD EL

A NYÁR LEGNEHEZEBB IDŐSZAKA A KÁNIKULA, MÁRPEDIG EGYRE INKÁBB BŐVELKEDÜNK EBBEN AZ IDŐJÁRÁSI FORMÁBAN. FONTOS, HOGY EZ AZ IDŐSZAK IS KEDVEZŐ LEGYEN SZÁMUNKRA, EHHEZ AZONBAN SZÜKSÉGES BETARTANUNK NÉHÁNY SZABÁLYT.

DR. KIRÁLY TÜNDE
Eagle Manager
Csaláadorvos

HIDRATÁLTSÁG

Első helyen említendő a megfelelő mennyiségű folyadék fogyasztása. Itt is a víz a legfontosabb, hisz szervezetünk 65-70%-a ebből áll, vagyis testünk kiegyensúlyozott működéséhez ez az anyag elengedhetetlen. Semmiképp sem szabad megvárni, hogy szomjasak legyünk (amikor a szervezetünk jelez), hanem napi 2-2,5 liter vizet egyenletesen elosztva kell fogyasztanunk. Kánikulában ennek akár a többszörösére is szükségünk lehet. Fontos figyelni az idősekre és a gyerekekre, mert ők gyakran elfelejtnek inni. Nemcsak a folyadék mennyisége, de a minősége is rendkívül fontos ebben az időszakban. Érdemes alacsony ásványianyagtartalmút választani, de tehetünk bele citromot, uborkát, mentát, amelyeknek hűsítő hatásuk van. A cukros, szénsavas üdítőket kerüljük, ne igyunk alkoholt, kávé is jegeskávé formájában inkább. Lefekvés előtt öt-hat órával már ne fogyasszunk alkoholt, mert kedvezőtlenül befolyásolja az alvást (REM-fázis, mély alvás). A gyógynövény- és gyümölcssteák langyosan vagy hidegen kellemes üdítők lehetnek. Bárhova megyünk, mindig legyen nálunk víz! Lakásban, autóban, munkahelyen; így biztos nem felejtünk el inni. Kánikulában nem javasolt jeges folyadék fogyasztása, mert ez lelassítja az emésztést. A folyadék hőmérséklete csak pár fokkal legyen alacsonyabb testünkénél, viszont nem elvetendő akár meleg italok fogyasztása sem.

ÉTKEZÉS

Táplálkozásunknak is alkalmazkodni kell a megnövekedett hőmérséklethez. Célszerű előnyben részesíteni a könnyen emészthető ételeket. A fűszeres, sült, nehéz, megterhelő fogásokat most el kell felejteni. Ilyenkor a csökkenő étvágy is jelzi, hogy a szervezetnek kisebb adag ételre van szüksége. Nagy melegben napi kétszeri étkezés elegendő: délelőtt és kora délután. Fogyasszunk halat, sovány húsokat, sok zöldséget idény szerint, lehetőleg nyersen. A jégsaláta 96%-a víz, így belülről hidratálja a testet. A paradicsom szintén jó választás, hiszen lédús, és lipopintartalma miatt még a bőrre is jó hatással van.

ÉLETMÓDVÁLTÓ

Az uborka magas víztartalma miatt ultrafrissítő, hidratáló zöldség. Nagyon finomak és hűsítőek a gyümölcsök is lehűtve, gyümölcslevesek, smoothie-k formájában. Kiváló hatású a cseresznye, dinnye, szőlő, mangó is. Különböző gyógynövények is jók lehetnek; menta-, citrom-, kamilla-, hibiszkusztea formájában. Kerüljük a gyorsan romlandó ételek fogyasztását, ügyeljünk a megfelelő higiéniára! Gondoskodjunk ételleink megfelelő hűtéséről is! Az alkoholmentes koktélok, gyümölcsfagylalt is kellemes lehet a nagy hőségben.

NAPOZÁS

A napfény jótékony hatása az emberi szervezetre, jó D-vitamin forrás, de az UV-sugárzás káros hatásaitól óvnunk kell magunkat. Ilyenkor ne tartózkodjunk a napon 11 és 15 óra között (ráadásul a vízparton kevésbé érezzük a forróságot). Mindenképp húzódjunk be a lakásba, klimatizált térbe, de a helyiség vagy autó hőmérséklete és a kinti hőmérséklet között ne legyen 10 Celsius foknál nagyobb különbség!

Rendkívül fontos bőrünk védelme, de nemcsak strandolás alkalmával, hanem a napi kint tartózkodásunk során is, legyen az akár csak egy séta is. Ha vízparton töltjük a kánikulai napokat, ne tartózkodjunk sokat a vízben, lehetőleg húzódjunk be árnyékos helyre! Nagyon figyeljünk a fényvédőkrém többszöri használatára, amelynek hatása kb. 30 perc alatt alakul ki. Ha sokat vagyunk vízben, gyakrabban használjuk! Ne feledkezzünk meg a szánk védelméről sem!

Ne használjunk sok sminket, mert bőrünk nem tud megfelelően lélegezni. Verejtékezéssel mintegy napi fél liter folyadékot párologtatunk, amely

kánikulában megtöbbszöröződhet, mivel szervezetünk így képes a hőszabályozásra. Semmiképp ne akadályozzuk ezt a természetes folyamatot, ne használjunk például alumíniumsó-tartalmú dezodorokat, mivel ezek megzavarják a veritékezést.

Itt említeném meg, hogy utóbbival fontos ásványi anyagokat (nátrium, kalcium, kálium, magnézium) is veszítünk, ezek pótlása elengedhetetlen.

VITAMINOK

Nyáron is feltétlenül fontos szervezetünk számára a megfelelő vitaminpótlás, mivel az általunk fogyasztott zöldségek és gyümölcsök nem tartalmazzák azt a mennyiséget, amely fedezné a szükségleteinket. A lényegesebb vitaminok között említeném a C-vitamint, amelynek szerepe van az anyagcsere-folyamatokban, hiszen

nagyon fontos enzimek alkotóeleme. Az A-, D-vitamint, hiszen ezeknek fontos funkciójuk van a bőr épségének megőrzésében. Nyáron a fokozott igénybevétel miatt még inkább szükséges ezek megfelelő pótlása akár jól megválasztott étrend-kiegészítővel.

ÖLTÖZKÖDÉS

Kánikulában a ruházatunk legyen lenge, lehetőleg pamut és világos színű. A szintetikus anyagból készült ruhák nem szellőznek, megakadályozzák a megfelelő párologtatást. A pamutnak jobb a nedvszívó képessége, a világos anyag pedig kevésbé nyeli el a napsugarakat. Lehetőleg viseljünk kalapot, sapkát fejbőrünk és idegrendszerünk védelme érdekében. Éjszakai alváshoz is pamut hálóruhát húzzunk, takaró helyett pedig célszerűbb és elegendő lepedővel takarózni.

SPORT

A mozgást nem szabad nélkülöznünk ebben az időszakban sem, azonban célszerű reggel és este végezni. Ne feledkezzünk meg eközben sem a megfelelő bőrvédelemről és a folyadék pótlásáról. Szerencsésebb előnyben

részesíteni ilyenkor a vízi sportokat, vagy akár a túrázást egy hűvösebbnek tűnő erdőben. Ha nehezebb sportot űzünk, érdemes ésszerűsíteni a gyakorlatokat. A hőségben való sport intenzívebb és megterhelőbb a szervezet számára az átlagos mozgásnál, ezért érdemes az edzési időt felére vagy akár harmadára csökkenteni. Amennyiben lehetséges, a fizikai munkát is fogjuk vissza!

REGENERÁLÓDÁS

Testünk hűtéséről a napi többszöri langyos vizes zuhanyzással gondoskodhatunk, jó lehet a vádli és lábfej hideg vízzel való lemosása. Érdemes többször hideg vízzel megmosni az orrot, a fül tövét, benedvesíteni a csuklókat, a térd- és könyökhajlatokat vala-

mint vizes ruhát helyezni a tarkóra. Célszerű otthoni pihenésünk során lábainkat felpolcolni, és talpunkkal teniszlabdát gurítgatni, ezáltal a reflexzónák aktiválódnak, kevésbé duzzad be, és lesz fáradt a lábunk.

A pihentető alvás egyik feltétele, hogy megfelelő hőmérsékletű legyen a hálószoba. Nagy melegben az a legnagyobb probléma, hogy a lakás éjszakára sem hűl le, ezért elalvás előtt célszerű lehűteni. Ha van rá lehetőségünk, használjunk klímaberendezést, amit lefekvés előtt egy-két órával kapcsolunk be, de éjszakára ne hagyjuk úgy! Napközben sötétítsünk be, csukjuk be az ablakokat, a szellőztetést kora reggel vagy késő este végezzük el!

Ha tehetjük, napközben is próbáljunk meg pihenni, a déli népekhez hasonlóan sziesztázni. Érdemes ugyanabban az időben lefeküdni, és legalább hét órát aludni. Ventilátort és klímát soha ne irányítsunk a testünkre közvetlenül!

KÖZLEKEDÉS

Hőségben vezetni veszélyes és kellemetlen is. Ilyenkor csökken a koncentrációs képesség, nő a reakcióidő, fokozódik az ingerültség, az agresszivitás, megnő a balesetveszély.

Célszerű az indulás előtt a felforrósodott autót kiszellőztetni, rövid időre a klímát bekapcsolni. Gyermeket és állatot soha nem szabad autóban hagyni. Figyeljünk egymásra!

**HA MINDEZEN
KISEBB-NAGYOBB
SZABÁLYOKAT FI-
GYELEMBE VÉVE
ÉLJÜK A MINDEN-
NAPJAINKAT, MÉG
A SZÉLSŐSÉGES
KÁNIKULAI
"KUTYA MELEG" IS
ELVISELHETŐBB
LESZ SZÁMUNKRA.**

